Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut retter henvendelse til Regeringen i Danmark, med henblik på at foretage teknisk og logistisk forundersøgelse, for en mulig hjemtagelse fra Danmark til Grønland af jernmeteoritten Agpalilik, samt tilhørende meteoritter.
(Medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq)

Svarnotat
(Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for det fremsatte beslutningsforslag om, at Naalakkersuisut retter henvendelse til Regeringen i Danmark, med henblik på at foretage teknisk og logistisk forundersøgelse, for en mulig hjemtagelse fra Danmark til Grønland af jernmeteoritten Agpalilik, samt tilhørende meteoritter.

Naalakkersuisut bemærker indledningsvist, at der allerede den 11. februar 2026 er afgivet besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 2026/022. I denne besvarelse blev der på baggrund af oplysninger fra Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu redegjort for de væsentligste forhold vedrørende meteorittens oprindelse, nuværende placering samt de overordnede tekniske og logistiske udfordringer ved en eventuel hjemtagelse.

Det fremgår heraf, at Agpalilik-fragmentet på ca. 20 tons blev fundet i 1963 ved Appalilik i Avanersuaq og efterfølgende transporteret til Danmark i 1967, hvor det i dag indgår i samlingerne ved Statens Naturhistoriske Museum. Det blev endvidere oplyst, at en eventuel hjemtagelse vil kræve specialiseret transport fra Danmark til Grønland samt etablering af egnet fundament og sikring, og at der må forventes betydelige udgifter som følge af meteorittens vægt og håndteringskrav. En præcis prissætning blev vurderet at forudsætte en teknisk og logistisk forundersøgelse.

Det kan i denne forbindelse oplyses, at Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu (NKA) sammen med Statens Naturhistoriske Museum (SNM) aktuelt arbejder med at forny den bilaterale samarbejdsaftale for perioden 2026–2030. Som led heri pågår et fagligt arbejde med at identificere og klassificere nationale naturlevn, herunder meteoritter fundet i Grønland. Arbejdet er endnu ikke afsluttet. De kommende aftaler forventes at beskrive nærmere procedurer og eventuelle forløb for overførsel og håndtering.

Naalakkersuisut kan tilslutte sig intentionen i beslutningsforslaget, men finder ikke at en forudgående teknisk og logistisk forundersøgelse er nødvendig. Naalakkersuisut vurderer, at der med fordel kan tages direkte kontakt til den danske regering med henblik på at indlede en proces for hjemtagelse.

I den forbindelse finder Naalakkersuisut det nærliggende, at spørgsmålet om finansiering indgår som en del af dialogen med den danske regering, herunder med henblik på at afklare mulighederne for, at de økonomiske omkostninger forbundet med en hjemtagelse afholdes af dansk side. Eventuelle administrative og økonomiske konsekvenser må indgå i Naalakkersuisuts samlede prioritering af opgaver.

På den baggrund indstiller Naalakkersuisut følgende ændringsforslag til vedtagelse:

"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at rette henvendelse til regeringen i Danmark, med henblik på at indlede proces for hjemtagelse af jernmeteoritten Agpalilik."